

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور

ه کانون ثانی ۳۳۸

نومرو : ۱۸

برنجی سنه : ایکسجی جلد

منظومه:

فانی نورکیلیز

نجم الدین خلیله

کنج لرك تورکیسی

طاشارکن کوکلدن خیرچین برورانی
دیورلر: - سوکز هب اختیاری!
بن بلی بوکولش کزیمک ایستهتم
خی کنج یاشده آسین مزارانی
بن بلی بوکولش کزیمک ایستهتم.

قلم، صانکه جنکه قوشان بربرانی
چارپور کوکسده دالغالانرق
دیورلر: - سوکز هب اختیاری!
اوبله یسه شیمیدن آجیلین طوبرانی
خی کنج یاشده آسین مزارانی.

*

اختیارلرك تورکیسی

بکا دیورلرکه: - اختیارلارک
کوچرسک یاقینده فانی طالمن
رطاش پارچه سنه ایشله نیر آدک
یچرلر جنکه بیاض برکنن
لکن دها اوبله جوکدم که بن...

اوت، طوتاز اولدی ایکی آلمده
کوزلرم سچدیور ارکک، قادی
مصیبت بر آقری بوکوک بلده
طاشچی، سن ایلارک ایشله آدنی
بن دها آلامد حیات طادی.

علی ممتاز

اضطراباتی تهوین و برطرف ایتک عزم و ایمانیله، عینی
مملکتک بیکارچه سنه دن بری سینه سنه یوکسه لندیکی
ساخه پیغمبرلر زمره سنه التحاق ایدن برکیمه نیک
بره وقع اعتبار قزاعسی حیرته شایان برشیعی ایدی ؟
آناتولیده کی کنج عثمانی سلطنتک حیات فکریه
واجتماعیه سی حقنده شیمدیک شو قدر معلومات کفایت
ایدر طنزنده یز.

فراج باغینفر

کوبرلی زاده احمد جمال یار طرفندن تورکجه نقل
اولمشدر.

ارارورده — کلجک نسخه ده تفرقه ایتکده
اولدینر «مالوا» حکایه سی پیتور. عقبنده ایلاک
قسنی نشرایتدیکز «جنکنامه» یه باشلايه چنز.
کلجک نسخه ده ده احمد هاشم بکک «خزانه
لیل» منظومه سنک بسته سنی نشر ایده چکز.

اهل سنت اساساتی اوزورنه تأسیس ایدن عثمانی
دولتی ایچون شی جریانک غلبه سی تقدیرنده بالخاصه
تهلکه کی موجب اوله جی دیگر برکیفته کاشانده
بالجمله حقیرلاری نزع ایله برصلح صلاح و عدالت
سلطنتی قورده جی اولان منجی عالم امام مهدینک
ظهورینه اولان اعتقاددر. «مهدی» «امام غنی»
تسمیه ایدیان ذلک اسمی اولوب متعصب شیعی طرفندن
ایوم ظهورینه انتظار ایدلکده در. مسیحه انتظار
کیفتنک شیعیلک داخلنده نصل بررول ایفا ایتدیک
[۵] G. van vloten Chr. Snouck Hurgronje

[۶] و اخیراً «غولت تسیر [۷]» ک تدقیقاتلرندن
واضحاً آشلاشیلقده در. مذهب سنی ده مهدی یه
انتظار مسئله سی متنازع دینه میانه داخل اولدینی
حاله شیعیلک مده افکاری بو فکرك توسعه ساعد
بولور. شیعیلک مقام خلافتی اشغاله منحصرأ صلا
حیتدار اولان سلاله حیدرین تاریخ اسلامده مقید
اولان - حقوق مقدسه و دینیه نك نزعنه فارشی باشلی
باشنه اعتراض ماهیتی جائزدر. (غولت تسیر،
ص ۲۳۲) مهدی یه ایمان شیعیلکک تدبیراً عصب
حیاتیینی تشکیل ایتدیکندن (غولت تسیر، عین
اثر، ص ۲۳۲) صوفیون و طرفدارانی اودورک
حیات عمومی و مناسبات اجتماعی سی، نظریه لرینک
الزام ایتدیک، مفکوروی ایمانیه عامیه مخالف کورده رک
«دین و عدالت اجتماعی یه فارشی تمادی بر تعرض
ماهیتده» تاقی ایدیدورلر. قدسیتک الیوکسک
مرتبه سنه واصل اولان حقیقی و ذی کمال متصوف
قارشوسنده قوانین و وجوده برر برر یقیلیدی کی
متصوف برست بر ساحة حرکات صاحب بولیدور. [۸]
مملکت نامتناهی احتیاجات و اضطرابات آلتنده قورانیکن
بوساحة منجرنده نظریه و نفوذیه صاریلارک وجود

ص ۳۱. - بو اثرک بالخاصه بکتاشیک ده شیعیلک
فصلنه باقیکز: [۱] ص ۳۸ و متعاقب [۲] شیعیلک
حق اوله رق پاک جوق اجرای تأثیر ایتش اولوب
بو تأثیر لکن «بکتاشی» لکه انحصار ایتش دکدر.
- اسم سز اولوب بالذات حاجی بکتاشه عطف اولونارک
«اثر صوفیانه» [Cas. of turkish Mss., Sh. Kien]
لوندرد ۱۸۸۸، ص ۲۴۶] بوکونه قدر مع التأسف
بکتاشیاق تدقیقافته تعلیماً نظر اعتباره آلتد. مشدر.

[۵] Recherches sur la domination abe,
le chiisme et les croyances messianiques,
Verhandelingen der Koninklijke Academie
von Wetenschappen te Amstorkam, Afdel-
ling Letterkunde, Deel I, No. 4, 1894

[۶] رده و قولویال انترناسیونال، ۱۸۸۶...
دارمسته ترک LeMahdi depuis les Origines de
Islam پارس ۱۸۸۵ باقیکز.

[۷] Vorlesungen über den Islam, S. 232
[۸] قرمه ترک Geschichte des herrsche-
nden Ideen من ۲۵۶.

تهلکه کی موجب اولدینی اون بشتجی عصرک دخولیه
برابر آشلاشه باشلاندی. بر جوق درویش طریقه لری
وازلجه بوزلک الک قوتلیسی اولان بکتاشیلر آره سنده
استنادک بولش اولان شیعی صوفیلک ایله اهل سنت
آره سنده کی اختلافات کوندن کونه کسب شدت
واهمیت ایتکه باشلادی. زمره لر بردن یتشهن
ماندارلرکی بر بری متعاقب ساحة وجوده چیقور.
لردی. بوراده یالکز ۱۴۰۰ سنه سنده ظهور
ایدوب غبرقابل انکار بر صورتده شیعیلک عفا سنی
طاشیان «خلوئی» یی زکر ایده چکز. صنعت شعر
بیله افکار اجنبیه یه خادم اوله باشلامشدی. «نسیعی»
طلبه سی «رفیعی» [۱] و ملحد «عنائی» منظومه لرنده
«استرآبادی فضل الله» ک نظریات خفیه سنی مدح
و اطرایله مشغول اولیورلردی. بو نظریه لر (۸۰۹ -
م ۱۳۹۷ - ۸) سنه لرده «حروفی» تعبیر اولان
طرفدارلری آره سنده فوق الحد انتشار ایتدی.
کرک «فضل الله» و کرک «نسیعی» بو نظریات اوغرنده
جان و یردیار [۲] صوفیلک حقیقته حیات دینیه نك
یالکز بنیه درویشی استهداف ایتدیک حالده اسلام
بناسی اساسندن یقیه جی فکر انقلاب ایله مشبوع
پاک جوق طرفدارلره مالک اولدی. صوفیلکک بوتون
صفحات تکاملنده استهداف ایتدیک حقیقت قارشوسنده
مذهبلره اهمیتلرک و حتی اولره فارشی حسن ایدیان
لاقیدی بر قاج دفعه وقوع بولان علنی تظاهرات ایله
تهدید آمیز بر ماهیت آلدی. [۳] الوهیتیه برلشک
ایسته نیک روحنده احکام اعتقادیه و معاملات دینه
پینده کی فرقلر هر درلو اهمیت غائب ایتدی. ادبیات
صوفیه یه مال اولان حادثات، خرستیانغه فارشی
تایلاکک وجودی فرض ایدیلرک دکل بلکه بو اختلافاتک
اهیتی غائب ایلمی نقطه نظرندن تدقیق ایدیلدر. [۴]

[۱] بولر حقنده معلومات آتاق ایچون، کییک
«اشعار عثمانیه تاریخی» ج ۱، ص ۳۳۶ و متعاقب
باقیکز. - عنائی حقنده: هاجر، دولت عثمانیه
تاریخی، ج ۱، ص ۲۱۴ و متعاقب.

[۲] شخصک کوستردیک کی نسیعی بغدادده
«نسیم» قرینه سنده طوغمشدر. اصل اسمی «سید
عمادالدین» در، عالی، کنه الاخیار ج ۵ ص ۱۴۰
[۳] جلالدین رومینک: «نه خرستیان، نه
یهودی و نه دهمسلم» اولدینی حقنده کی پتله باقیکز؛
غولت تسیر، Vorlesungen über den Islam،
هایدلبرگ، ۱۹۱۰، ص ۱۷۰؛ «عمر خیام»
الخ دن ماعد «قلندر ترابی» ده عین طرزده بیان
فکر ایدور. [اولیا چاپی، ج ۱، ص ۳۸۵]
«قلندر ترابی» قسط و نیلی اولوب بدیخت سلطان
جک مملی ایدی. (وفاتی ۹۰۰ - م ۱۴۹۵)
کییک «اشعار عثمانیه تاریخی» نده کی منظومه یه
[ج ۲، ص ۳۶۸] باقیکز.

[۴] یانوب حادثاتی بوسورته آشلامش کورو.
نیور، تورکیشه بیلوئه نك، ج ۹، ص ۲۴؛
کذا عین مؤلفک «بکتاشیه» سی، ونیچ، ۱۹۰۹،